

Handikappföreningarnas samarbetsorgan (HSO) i Stockholms län

Ärende 8

2005-11-07

Budget för Stockholms läns landsting för 2006 och plan för åren 2007-2008 samt investeringsbudget för 2006 och plan för 2007-2010

Allmänt

HSO:s synpunkter på budget 2006 utgår från majoritetens förslag. En budget som delvis är svårtolkad och där vi anser att motivtexten inte alltid stämmer överens med budgetens sakliga innehåll. Vi saknar tydligheten eftersom mycket är av målsättningskaraktär. De ökningarna som majoriteten talar om är inte alltid lätta att förstå. Är det reala ökningarna eller är det ökningarna utifrån tjänstemannaförslaget? Och är de senare i sig ökningarna eller minskningar jämfört med föregående år?

Vilka markörer en text har är betydelsefull för den som vill förstå vad som är dess fokus. Jämställdhet, genus, mångfald och hållbarhet är de vanligast förekommande markörerna i budgetförslaget. Vi menar att begrepp med anknytning till handikappfrågor som tillgänglighet, bemötande och kroniska problem/sjukdomar borde ha uppmärksamats mer än vad som sker.

SL och Färdtjänst

Budgeten innehåller få förslag på hur tillgängligheten till den allmänna kollektivtrafiken reellt ska öka. Det är svårt att utifrån de åtgärder som föreslås få en uppfattning om landstinget klarar att göra kollektivtrafiken tillgänglig för alla till år 2010.

Vilka konsekvenser får majoritetens förslag att slopa zonsystemet i den allmänna kollektivtrafiken för färdtjänstresenärerna som idag betalar 70 kronor per påbörjad 30 km? Kräver förslaget ur rättvisesynpunkt justering i färdtjänsttaxan? Analysen saknas i budgetförslaget.

HSO utgår från att förslaget om den utökade ungdomsrabatten i den allmänna kollektivtrafiken från 18 år till 20 år även omfattar de ungdomar i samma ålder som reser med den särskilda kollektivtrafiken.

Antalet personer som beviljas färdtjänststillstånd fortsätter att minska. Eftersom det fortfarande brister i tillgänglighet till den allmänna kollektivtrafiken finns många olika typer av funktionshinder som gör att den särskilda kollektivtrafiken fortfarande är det enda alternativet för att resa. HSO anser att tolkningen av regelverket måste ses över i en särskild utredning inom färdtjänstförvaltningen.

Hälso- och sjukvård (utom psykiatri)

Enligt HSO ska det övergripande målet för hälso- och sjukvården ändras till: fullgod hälsa eller uppnå högsta möjliga livskvalitet.

HSO föreslår att ett uppdrag ges för en genomlysning av det totala behovet av patientrelaterad rehabilitering/habilitering.

I en väl fungerande samverkan mellan sjukvården och kommunerna ska en expertgrupp med representanter från patientorganisationerna alltid ingå.

"För behov av återkommande rehabilitering vid kronisk sjukdom/funktionsnedsättning gäller särskilt regelsystem." Vilket regelsystemet är det?

HSO känner oro för att införandet av vårdgarantin innebär att personer med kroniska sjukdomar riskerar att bli nedprioriterade i vården.

Vårdens värdegrund skall utvecklas. Tydligare än idag skall handikappfrågan föras in. Det är bra. Men hur avser landstinget att organisationerna skall komma in i detta arbete? Det talas i sammanhanget om "vårdlots". Begreppet är inte entydigt så, hur definierar landstinget begreppet?

Det krävs ett förtydligande av när övergången sker från barn till vuxenvård? Tidpunkten definieras inte enhetligt i verksamheten. Denna brist får behandlingseksekvenser framför allt inom psykiatrin, men inte enbart där.

Det finns ingen rättighetslagsutövning inom vården, dvs. sanktioner saknas. I stället talas om skyldigheter. Landstinget avser att se över hur dess "skyldigheter" kan medvetandegöras bland befolkningen. Kunskaper om "skyldigheterna" är särskilt viktiga för de grupper HSO representerar och förutsätter därför att vi får medverka i detta arbete.

Psykiatri

Vi uppfattar att vårdområdet inte tillförts någon pris- och lönekomensation inför år 2006. Detta innebär i praktiken en verksamhetsneddragning. Är det så stämmer inte de uttalanden som gjorts av företrädare för majoriteten om att det skulle ske en ökad satsning på det psykiatriska vårdområdet.

Tillgänglighet

För HSO har begreppet tillgänglighet både en fysisk och en kognitiv dimension. För investeringar i landstingets fastigheter budgeteras drygt 800 mnkr. Det är oklart hur stor del av detta belopp som skall användas till att förbättra den fysiska och kognitiva tillgängligheten. Det är viktigt i den fortsatta budgetprocessen i samverkan med handikapporganisationerna att dessa medel används till sådana förbättringar.

Centrala frågor

Budgeten anger att landstinget i ökad utsträckning skall utvärdera sin verksamhet. Bl.a. skall brukare/medborgare i ökad grad få "säga sitt". HSO utgår från att vi blir involverade i detta arbete, som är mer grannliga än att ta fram s.k. "nöjd kundindex".

Landstinget har jämställdhetspolicy, mångfaldspolicy samt handikappprogram. Vi ställer oss därför undrande till varför budgeten bara kräver att förvaltningar och bolag skall upprätta jämställdhets- resp. mångfaldsplaner. En plan för handikappfrågor vore väl här också på sin plats.

Ett nytt förvaltningsavtal skall tecknas med LOCUM AB. I budgeten ställs vissa krav på vad avtalet skall innehålla. Eftersom majoriteten menar frågorna om tillgänglighet har hög prioritet utgår HSO från att det i avtalet kommer att ställas kraftfulla krav på hur LOCUM AB skall hantera dessa frågor i framtiden.

Det krävs ett ökat fokus på frågorna om bemötande och tillgänglighet bland personalen inom landstingets olika verksamheter. Liksom tidigare "guldprutan" (när det gällde vårdcentralernas kvalitet) kan det föreslagna priset hjälpa till att sätta ett fokus på frågorna. Handikapporganisationerna förutsätts få medverka både vid utformningen av reglerna för priset och i kommande jury.

Under senare år har vi från HSO pekat på att bidragen till handikapporganisationerna reallt har minskat. Detta har inte stått i samklang med fullmäktiges beslut om bidragsreglerna, vilket vi också påpekat för landstingsstyrelsen vid flera tillfällen. Vi konstaterar nu med tillfredsställelse att, jämfört med landstingsdirektörens förslag, majoritetens förslag innehåller en inte oväsentlig uppräknig. Detta tar vi till intäkt för att handikapporganisationernas intressepolitiska arbete också bedöms vara till gagn för landstinget.

HSO i Stockholms län

Sven Andréason